

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Lausunto

25.10.2022

Lausuntopyyntö VN/14239/2022

Huoltovarmuuskeskuksen lausunto koskien hallituksen esitystä poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain muuttamisesta

Huoltovarmuuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain muuttamisesta.

Poikkeusolojen vakuutustakuusta annettu laki on osa yhteiskunnan eri sektoreiden ja kansalaisen elinolosuhteiden turvaamista poikkeusoloissa ja vakavissa häiriötilanteissa. Huoltovarmuuskeskus ottaa tehtävänsä mukaisesti kantaa huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyviin näkökohtiin. Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) 1 §:n mukaan huoltovarmuudella tarkoitetaan väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömien taloudellisten toimintojen ja niihin liittyvien teknisten järjestelmien turvaamista poikkeusoloissa ja niihin verrattavissa vakavissa häiriötilanteissa.

Toimintaympäristön muutos ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan edellyttävät nykyisen poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lainsäädännön ajantasaistamista. Lakiin ehdotettavat muutokset täsmentävät voimassaolevaa lakia, mutta eivät muuta sen peruseriaa. Huoltovarmuuskeskus kannattaa näiden muutosten toteuttamista nopealla aikataululla.

Huoltovarmuuskeskus esittää lisäksi, että lakimuutoksen astuttua voimaan sosiaali- ja terveysministeriö aloittaa poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lainsäädännön kokonaisvaltaisen tarkastelun ja tarkentamisen. Lainsäädäntöä on syytä tarkastella muun muassa erilaisten kuljetettavien lastiin kohdistuvien vakuutusten osalta. Jos Euroopan komissiolta ei saada ennakkollista hyväksyntää poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain mukaiselle mahdolliselle tukiohjelmalle, niin lainsäädäntöä tulee tarkastella ja muuttaa niin, että ennakkollinen hyväksyntä on saatavissa. Poikkeusolojen vakuutustakuun hakuprosessin läpimenoajan tehostaminen vaatii syvempää tarkastelua. Vakuutustakuuta tarvitaan poikkeusoloissa tai vakavassa häiriötilanteessa mahdollisesti hyvin nopealla aikataululla epävakaa toimintaympäristössä. Tällöin lainsäädännön tulee tukea nopeaa päätösprosessia, jotta turvataan väestön toimeentulo ja maan talouselämä.

Huoltovarmuuskeskus näkee tärkeänä, että sosiaali- ja terveysministeriö saatuaan hakemuksen poikkeusolojen vakuutustakuun myöntämiseksi pyytää asiasta lausunnot tarvittavilta ministeriöiltä ja Huoltovarmuuskeskukselta sen selvittämiseksi, täyttyvätkö poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain edellytykset väestön toimeentulon ja talouselämän toiminnan vaarantumisesta. Erityisen tärkeää lausuntojen pyytäminen on, jos sosiaali- ja terveysministeriö olisi aikeissa hylätä hakemuksen.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa varautumispäällikkö Tehi Palletvuori (tehi.palletvuori@nesa.fi, 029 505 1032).

Infrastruktuuriasaston johtaja Jarna Hartikainen

Jakelu sosiaali- ja terveysministeriö